

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

**Министарство за екологију, животну средину
и просторно планирање**

ул. Омладинских бригада бр. 1

11000 Београд

Предмет: Мишљење на Студију о процени утицаја пројекта
бране и акумулације "Ариље", профил Сврачково
на животну средину

Пројекат бране урађен је 1998. године, а две године касније Светска комисија за бране донела је извештај у коме се каже да велике бране **нису ни економски оправдане, ако се узму у обзир сви трошкови**. Као непризнати трошкови у дотадашњим анализама наведене су штете које трпи локално становништво и еко систем.

Цео овај документ (Студија утицаја) урађен је у духу игнорисања чињенице да је потребно сагледати што већи број штетних утицаја и на неки начин их квантификирати, како би се добио одговор на једно просто питање: **Колико ће градња бране нас стварно да кошта, ко ће то да плати и одакле?** Пошто за већину негативних утицаја нема наметнуте обавезе ни за кога одређеног, намеће се закључак да је то остављено на терет наших грађана, односно општине Ариље као најмањег корисника, са готово симболичним учешћем у власничкој структури свега што се произведе.

Примедба- пример: У целом поглављу 7-Мере за спречавање и смањење штетних утицаја на животну средину, разматрају се мере у фази пројектовања, извођења радова, експлоатације и у случају удеса. Нема описаних утицаја ни наведених мера у периоду када експлоатација бране постане неисплатива, кад она „остари“, а нама остане само муљ и далека успомена на реку. **Шта онда?**

Истовремено, у поглављу **9.3.-Могући утицаји пројекта на животну средину** пише; „Стога је у поступку пројектовања система неопходно постизање компромиса између економског развоја подручја и трајног губитка природних ресурса, тј. изналажење адекватних решења којим се елиминишу или довољно ублажавају негативни, а повећавају позитивни ефекти по животну средину“

Примедба: Пошто штетни утицаји нису довољно сагледани, намеће се потреба уграђивања обавезе инвеститора да прихвати **свеобухватну независну ревизију целог пројекта и имплементира резултате** у складу са међународно потписаним декларацијама (Сан Франциско, Манибели, Куритаба).

Ако ипак, дође до изградње бране, а због чињенице да се многи штетни утицаји показују тек после неког времена, **компромис мора бити сталан и трајан**. Зато је у мерама потребно разрадити механизме и начин долажења до истог. То би се могло постићи рецимо, формирањем сталног тела у које би били укључени и представници оштећених грађања, а средства за постизање компромиса кроз обавезу формирања посебног фонда, у који би инвеститори или будући власник морали издвајати одређен проценат средстава којима би се колико толико компензовале будуће штете, које у овом тренутку још нико не може ни да наслути.

Љиљана Димитријевић

Руководилац Службе буџета и развоја

У Општинској управи Ариље

031-893-426